

Miljø- og Fødevareministeriet
Ligestillingsafdelingen
Att.: Emma Holm og Neel Pryds Winkel

4. december 2020

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af straffeloven m.fl. (Styrket beskyttelse af LGBTI-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer)

Dansk Journalistforbund og Danske Medier ønsker hermed at kommentere enkelte elementer i det ovenfor nævnte lovudkast, som er sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer m.v. Dansk Journalistforbund og Danske Medier finder det beklageligt, at organisationerne ikke har været blandt de direkte modtagere af høringen, da lovudkastet vedrører grænserne for ytringsfriheden og dermed er af væsentlig betydning for journalister og medier.

Nærværende høringssvar vedrører alene den del af lovudkastet, der vedrører straffelovens område.

Dansk Journalistforbund og Danske Medier har sympati for ønsket om en styrket beskyttelse af LGBTI-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer. Organisationerne finder imidlertid ikke, at der er behov for den yderligere begrænsning af ytringsfriheden, som indsættelse af ordene "kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika" i straffelovens § 81, nr. 6, og § 266 b, stk. 1, må formodes at give anledning til i praksis.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 3.2., fortolkes § 266 b, stk. 1, i kraft af ordene "seksuelle orientering" allerede i dag således, at trusler, forhånelser eller nedværdigelser på grund af "kønsidentitet" eller "kønsudtryk" er omfattet af bestemmelsen og dermed også af § 81, nr. 6. Det anføres, at det er uafklaret, om "kønskarakteristika" også er omfattet.

Den foreslåede udvidelse af "racismeparagraffen" kan dermed virke som en lille ubetydelig ændring, der blot har til formål at tydeliggøre gældende ret, men det er ikke desto mindre Dansk Journalistforbunds og Danske Mediers vurdering, at der i praksis vil være tale om et kæmpestort nyt område, hvor utrolig meget – mere eller mindre tilsigtet – kan blive omfattet af bestemmelsen. Dette understreges ikke mindst af definitionen af ordet "kønskarakteristika".

Kønskarakteristika er tegn eller karakteristika, der kendetegner og adskiller de forskellige køn. Der tales normalt om primære, sekundære og tertiære kønskarakteristika; de primære og sekundære kønskarakteristika, som nævnes i lovudkastets punkt 2 midt på side 10, er genetisk og biologisk betingede, mens de tertiære, der slet ikke nævnes i lovudkastet, er socialt betingede. Til sidstnævnte gruppe hører fx tøjstil og hårmode.

Det er næppe Miljø- og Fødevareministeriets hensigt, at den tilsigtede, styrkede beskyttelse af LGBTI-personer skal medføre en overflod af nye sager fx om trusler på grund af visse nationaliteters farverige klæder eller frisurer. I en tid, hvor der ofte diskuteres "krænkelssparathed", er dette ikke desto mindre en reel risiko.

Dansk Journalistforbund og Danske Medier er stærkt bekymrede for, at den foreslåede lovændring ikke hovedsageligt vil "styrke både forurettedes og gerningsmandens retssikkerhed", som anført i punkt 3.2.2., men snarere vil tilføre endnu mere usikkerhed om, hvad der betegnes som "racisme", som man derfor hellere må afstå fra at ytre sig offentligt om.

Dansk Journalistforbund og Danske Medier ønsker at henvise til Ytringsfrihedskommissionens grundige overvejelser af spørgsmålene om eventuel indskrænkning, præcisering eller udvidelse af § 266 b, jf. betænkning 1573, der blev afgivet tidligere i år.

Det fremgår af betænkningens kapitel 9, at intet medlem af kommissionen kunne pege på befolkningsgrupper, der havde behov for beskyttelse efter racismeparagraffen uden at være omfattet af denne. Flertallet frarådede en udvidelse af § 266 b, mens et mindretal på to medlemmer af kommissionen fandt, at Straffelovrådet burde anmodes om at overveje, om der er grundlag for at tilføje andre grupper til bestemmelsen (side 538).

På denne baggrund tager Dansk Journalistforbund og Danske Medier skarp afstand fra en velmenende, men forhastet ændring af en så stærkt omdiskuteret straffelovsbestemmelse som § 266 b uden inddragelse af Straffelovrådet og helt i strid med de anbefalinger, som et bredt flertal i Ytringsfrihedskommissionen afleverede til justitsministeren for blot et halvt år siden.

Dansk Journalistforbund og Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ministeriet ønsker ovenstående bemærkninger uddybet. Henvendelser herom kan rettes til chefjurist Holger Rosendal på telefon 3397 4000 eller email hrd@danskemedier.dk.

Med venlig hilsen

Dansk Journalistforbund

Danske Medier

Allan Boye Thulstrup
Næstformand

Louise Brincker
Adm. direktør